

Asia: VN/10618/2024

Lausuntopyyntö: Kuluttajansuojalain uudistaminen vihreän siirtymän edistämiseksi – Työryhmän mietintö

1. Yleiset huomionne

Fazer kiittää mahdollisuudesta lausua työryhmän mietinnöstä, joka koskee vihreän siirtymän kuluttajansuojadirektiivin kansallista täytäntöönpanoa.

Fazer pitää vihreän siirtymän kuluttajansuojadirektiivin tavoitteita lähtökohtaisesti tarpeellisina ja kannatettavina. Suomen ei tule toteuttaa direktiiviä tiukemmin tai nopeammin kuin muut EU-maat, jottei se heikennä suomalaisyhtiöiden kilpailukykyä. Pidämme hyvin tärkeänä, että kuluttajat saavat oikeata ja totuudenmukaista vastuullisuustietoa.

On olennaista, että sääntely toteutetaan tavalla, joka mahdollistaa vastuullisuustyöstä viestimisen ilman kohtuuttomia kustannuksia ja hallinnollista taakkaa. Kansallisen lainsäädännön soveltamisen alkamisen aikataulu on hyvin tiukka. Nykyinen aikataulu ei anna siirtymäaikaa vanhojen pakkausten myynnille, mikä aiheuttaisi ylimääräistä jätettä ja kustannuksia. Lakiin tulisi sisällyttää riittävä siirtymäaika tai mahdollisuus myydä nykyistä varastoa loppuun, jotta yritykset ehtivät sopeutua ja pakkausmateriaali voidaan käyttää vastuullisesti. Tiukka aikataulu ilman oheista lisäystä aiheuttaa merkittäviä hävityskuluja ja ruokahävikkiä. Direktiivi on pääosin täysharmonisoiva, joten kansallisesti ei pidä kiristää vaatimuksia yli EU-tason, koska se hankaloittaisi suomalaista kilpailukykyä. Yritysten vastuullisuusviestintä: yrityksillä tulee olla mahdollisuus viestiä omista vastuullisuusohjelmistaan visuaalisesti, kunhan viestintä on totuudenmukaista ja läpinäkyvää. Liian tiukka sääntely voisi johtaa siihen, että yritykset eivät uskalla viestiä vastuullisuudestaan, mikä olisi kuluttajien ja kestävän kehityksen kannalta haitallista.

2. Vihreän siirtymän kuluttajansuojadirektiivin täytäntöönpano

Suomen ei tule toteuttaa direktiiviä tiukemmin tai nopeammin kuin muut EU-maat, jottei se heikennä suomalaisyhtiöiden kilpailukykyä. Pidämme hyvin tärkeänä, että kuluttajat saavat oikeata ja totuudenmukaista vastuullisuustietoa.

On olennaista, että sääntely toteutetaan tavalla, joka mahdollistaa vastuullisuustyöstä viestimisen ilman kohtuuttomia kustannuksia ja hallinnollista taakkaa. Kansallisen lainsäädännön soveltamisen alkamisen aikataulu on hyvin tiukka. Nykyinen aikataulu ei anna siirtymäaikaa vanhojen pakkausten myynnille, mikä aiheuttaisi ylimääräistä jätettä ja kustannuksia. Lakiin tulisi sisällyttää riittävä siirtymäaika tai mahdollisuus myydä nykyistä varastoa loppuun, jotta yritykset ehtivät sopeutua ja pakkausmateriaali voidaan käyttää vastuullisesti. Tiukka aikataulu ilman oheista lisäystä aiheuttaa merkittäviä hävityskuluja ja ruokahävikkiä. Direktiivi on pääosin täysharmonisoiva, joten kansallisesti ei pidä kiristää vaatimuksia yli EU-tason, koska se hankaloittaisi suomalaista kilpailukykyä. Yritysten vastuullisuusviestintä: yrityksillä tulee olla mahdollisuus viestiä omista vastuullisuusohjelmistaan visuaalisesti, kunhan viestintä on totuudenmukaista ja läpinäkyvää. Liian tiukka sääntely voisi johtaa siihen, että yritykset eivät uskalla viestiä vastuullisuudestaan, mikä olisi kuluttajien ja kestävän kehityksen kannalta haitallista.

Suomen tulee toteuttaa direktiivi minimivaatimusten mukaisesti, mahdollistaa hallittu siirtymä, rajata kestävyysmerkinnän soveltamisala selkeästi, sallia vastuullisuusviestinnän muodot ja varmistaa, että faktatiedot kuten vegaanisuus ja kotimaisuus voidaan tuoda esiin selkeästi.

2.1 Muutokset kuluttajansuojalakiin

-

2.2 Valtioneuvoston asetuksen uudistaminen ja perustelumuistio

-

2.3 Valvonta ja seuraamukset

-

2.4 Vihreän siirtymän kuluttajansuojadirektiivi on pantava täytäntöön viimeistään 27.3.2026, ja sen nojalla annettuja säännöksiä on alettava soveltaa 27.9.2026. Direktiivissä ei ole huomioitu sitä, että elinkeinonharjoittajien varastoissa voi olla sääntelyn soveltamisen alkaessa vielä tuotteita, joiden merkinnät eivät vastaa kaikilta osin ympäristöväittämiä ja kestävyysmerkintöjä koskevia uusia vaatimuksia. Pahimmillaan tuotteet, jotka on pakattu tai merkitty vanhojen käytäntöjen mukaan, voisi olla tarpeen hävittää. (Ks. tarkemmin työryhmän mietinnön s. 61–62).

Mietinnössä todetun mukaisesti Suomi pyrkii edelleen löytämään ratkaisua tähän direktiivin tavoitteiden vastaiseen kielteiseen ympäristövaikutukseen sekä yrityksille aiheutuvaan liiketaloudelliseen tappioon ja hallinnolliseen taakkaan neuvottelemalla asiasta Euroopan komission kanssa.

Jatkovalmistelussa arvioidaan, miten mietinnössä esiin nostettu ongelma olisi ratkaistavissa. Lausunnonantajia pyydetään ottamaan kantaa siihen, mitä vihreän siirtymän kuluttajansuojadirektiivin artikloja siirtymäratkaisun tulisi koskea ja miten mahdollinen siirtymä tulisi toteuttaa.

-

3. Tavaroiden korjaamisdirektiivin täytäntöönpano

-

3.1 Muutokset kuluttajansuojalakiin

-

3.2 Jätelain muutokset

-

3.3 Valvonta ja seuraamukset

-

4. Vaikutusten arviointi

-

4.1 Yleiset huomionne

-

4.2 Vihreän siirtymän kuluttajansuojadirektiivin täytäntöönpano

-

4.3 Tavaroiden korjaamisdirektiivin täytäntöönpano

-

5. Ehdotus korjaamista edistäväksi toimenpiteeksi. Tavaroiden korjaamisdirektiivin 13 artiklassa edellytetään, että jäsenvaltiot toteuttavat vähintään yhden toimenpiteen, jolla edistetään korjaamista. Jäsenvaltion on ilmoitettava siitä Euroopan komissiolle viimeistään 31.7.2029. Työryhmä ei ole tässä vaiheessa päättänyt esittämään mitään yksittäistä toimenpidettä artiklan täytäntöön panemiseksi. Voitte kuitenkin alla ehdottaa näkemyksenne korjaamista edistäväksi toimenpiteeksi.

-

6. Muut huomiot

-

Anttila Heli
Fazer